

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра економіки та фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки,
управління та інформаційних
технологій

Юлія НЕГОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код і найменування спеціальності)

освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
(назва освітньо-професійної програми)

тип дисципліни професійної підготовки

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

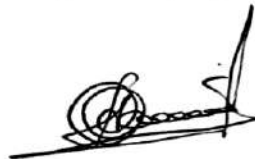
Петро ОВЧАР

(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою економіки та фінансів
протокол № 1
від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Петро ОВЧАР

(прізвище, ініціали)

Укладач: Бігдаш Володимир Дмитрович, старший викладач

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни «*Страховий менеджмент*» забезпечує формування вмінь, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою, поглиблює та конкретизує набуті здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти базові знання з таких дисциплін як: «*Страховання*», «*Страхові послуги*», «*Фінансовий ринок*» та набуття ними відповідних фахових компетенцій тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «*Страховий менеджмент*» є вивчення принципів, методів та інструментів управління страховою компанією як комплексною фінансово-організаційною системою. Основна увага приділяється стратегічному і оперативному плануванню, організації та контролю страхової діяльності, управлінню ризиками, фінансовими ресурсами та перестраховуванню. Предмет охоплює аналіз комерційного страхування, маркетингової діяльності, фінансової надійності страховика та сучасних підходів до управління страховими продуктами.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **120 годин (4 кредити ECTS)**.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «*Страховий менеджмент*» є оволодіння здобувачами знань щодо сутності та характерних рис страхового менеджменту, уміння здійснювати планування страхової діяльності; здійснювати управління ризиками страхової діяльності; формування навиків управління фінансовою надійністю страхової компанії.

Основними завданнями навчальної дисципліни «*Страховий менеджмент*» є: засвоєння теоретичних засад та сутності страхового менеджменту, його характерних рис і функцій у системі фінансового менеджменту. Вивчення розвитку комерційного страхування в Україні та особливостей організації страхової компанії. Оволодіння методами планування страхової діяльності, оцінки ефективності продуктів та управління портфелем страхових продуктів. Формування вмінь управління маркетинговою діяльністю та розробки стратегій залучення клієнтів і утримання ринку. Засвоєння принципів управління ризиками страхової діяльності та перестраховування для забезпечення фінансової стійкості компанії. Оволодіння навичками управління фінансовою діяльністю, оцінки фінансової надійності, контролю та звітності страховика. Розвиток здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі аналізу фінансових і страхових показників, прогнозування збитковості та оцінки ризиків.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Страховий менеджмент» забезпечує набуття здобувачами освіти *компетентностей*:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК4.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.	Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
СК4.	Здатність використовувати науковий, аналітичний і методичний інструментарій та оцінювати їх дієвість для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
СК8.	Здатність застосовувати інноваційні підходи, інструменти та технології в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
СК10	Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань функціонування сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують до фахівців і нефахівців.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
ПРН 4	Відшуковувати, критично осмислювати та обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
ПРН 8	Вміти застосовувати інноваційні підходи, інструменти та технології у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.
ПРН 9	Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
ПРН 10	Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання (мікрорівень) та стану фінансових систем на макрівні.
ПРН 11	Застосовувати поглиблені знання, науковий, аналітичний і методичний інструментарій, в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для обґрунтування та прийняття управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
ПРН 12	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем	пз	лаб	с.р		л	сем.	пз	лаб	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи страхового менеджменту												
Тема 1. Комерційне страхування та його розвиток в Україні	11	2	2			7	11	1	-			10
Тема 2. Сутність і характерні риси страхового менеджменту	11	2	2			7	11	1	-			10
Тема 3. Планування страхової діяльності	9	1	1			7	9	1	1			7
Тема 4. Організація страхової компанії	9	1	1			7	10	1	-			9
Тема 5. Управління діяльністю страховика	11	2	2			7	11	-	1			10
Тема 6. Контроль та звітність страхової компанії	11	2	2			7	11	-	1			10
Разом за змістовим модулем 1	62	10	10			42	63	4	3			56
Змістовний модуль 2. Функції та ключові напрямки страхового менеджменту												
Тема 7. Управління маркетинговою діяльністю	11	2	2			7	11	1	1			9
Тема 8. Управління ризиками страхової діяльності	12	2	3			7	12	1	1			10
Тема 9. Управління перестраховальною діяльністю	11	2	2			7	11	-	1			10
Тема 10. Управління фінансовою діяльністю страховика	12	2	3			7	12	-	1			11
Тема 11. Управління фінансовою надійністю страхової компанії	12	2	2			8	11	-	1			10
Разом за змістовим модулем 2	58	10	10			36	57	2	5			50
Усього годин	120	20	22			78	120	6	8			106

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТРАХОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

ТЕМА 1. КОМЕРЦІЙНЕ СТРАХУВАННЯ ТА ЙОГО РОЗВИТОК В УКРАЇНІ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: комерційне страхування, його зміст та сутність. Еволюція комерційного страхування. Зміст основних категорій комерційного ринкового страхування. Функції та принципи страхування. Види діяльності страховика. Тенденції розвитку комерційного страхування в Україні.

ТЕМА 2. СУТНІСТЬ І ХАРАКТЕРНІ РИСИ СТРАХОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: поняття менеджменту страхової діяльності. Страхова організація як складна багатофункціональна система. Основні властивості системи: обмеженість, цілісність, взаємозалежність та взаємодія, структурність, ієрархічність та інші. Системний та ситуаційний підходи в менеджменті страхової діяльності. Принципи та функції менеджменту страхової діяльності.

ТЕМА 3. ПЛАНУВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: економічна сутність планування в менеджменті страхової діяльності та його етапи. Умови планування в менеджменті страхової діяльності. Основні методи розробки планів менеджменту страхової діяльності. Вимоги до поточного, оперативного та стратегічного планування страхової діяльності. Основні розділи типового бізнес-плану. Технологія складання та практичної реалізації планів в страховій компанії.

ТЕМА 4. ОРГАНІЗАЦІЯ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: зміст і принципи організації страхової діяльності. Зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на створення різновидів організаційно-правових форм здійснення страхової діяльності на вітчизняному ринку. Основні організаційно-правові форми здійснення страхової діяльності в Україні. Акціонерна страхова компанія. Представництво, агентство, філія страхової компанії. Процес створення страхової компанії: реєстрація страховика як юридичної особи та надання юридичній особі статусу страховика. Спеціалізація страховика: страховики, що здійснюють страхування життя; страховики, що здійснюють загальні види страхування; страховики, що здійснюють перестрахування. Вимоги до реорганізації та ліквідації страховика.

ТЕМА 5. УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СТРАХОВИКА

Основний зміст теми розкривається в питаннях: основні типи організаційних структур управління страхової компанії, їх переваги та недоліки. Обов'язки керівників вищої і середньої ланки, співробітників. Етапи вдосконалення організаційних структур. Стратегічний менеджмент страхової діяльності як динамічна сукупність взаємопов'язаних процесів: аналіз середовища, визначення місії та цілей, вибір та реалізація стратегії, оцінка і контроль реалізації стратегії. Види стратегій страхової діяльності. Стратегії бізнесу, функціональні стратегії та принципи їх формування. Складові оцінки та контролю реалізації стратегії. Стан та напрямки розвитку стратегічного менеджменту страхової діяльності в Україні. Підсистема кадрового менеджменту. Контролінг персоналу. Кадровий маркетинг. Система підготовки і перепідготовки персоналу та її організація. Роль менеджера в управлінні страховою компанією. Модель для аналізу та оцінки ділових якостей менеджера. Формування колективу страхової компанії та роль мотивації в страховій діяльності. Інформаційно-технічне забезпечення страхової діяльності. Пошук, обробка, аналіз та синтез інформації в страховій діяльності. Функції інформаційних систем в страховій компанії. Ціль, задачі і основні функції автоматизованих офісних систем в страхових компаніях. Структура офісної системи

ТЕМА 6. КОНТРОЛЬ ТА ЗВІТНІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: необхідність, сутність та призначення регулювання страхової діяльності. Склад системи правового регулювання страхових відношень. Страхове законодавство як інструмент регулювання страхової діяльності. Структура страхового законодавства України. Державний нагляд та регулювання страхової діяльності – завдання, функції, права й обов'язки. Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг як спеціальний уповноважений центральний орган виконавчої влади у справах нагляду за страховою діяльністю та її функції. Реєстрація та ліцензування суб'єктів страхового ринку (страховиків, посередників). Функції контролю за діяльністю суб'єктів страхового ринку, забезпечення гласності їхньої діяльності і підтримки правопорядку в галузі тощо. Вплив норм міжнародного права на формування законодавчої та нормативної бази регулювання страхової діяльності в Україні.

Змістовий модуль 2.

ФУНКЦІЇ ТА КЛЮЧОВІ НАПРЯМКИ СТРАХОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

ТЕМА 7. УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: сутність та складові страхового маркетингу.

Зміст та завдання управління якістю страхового продукту. Класифікація страхових послуг по ознакам – ринкової активності, економічній, юридичній, по обсягу страхового захисту тощо. Управління наданням окремих видів страхових послуг: управління їх розробкою, обсягом, структурою, якістю і реалізацією. Договір страхування як основний інструмент для реалізації страхового продукту добровільного та обов'язкового страхування. Схеми процесу розробки страхового продукту. Продуктові стратегії – розробка нового продукту (товарна складова), продаж страхового продукту на нових ринках (ринкова складова). Досягнення конкурентних переваг: економія витрат компанії та використання різних типів диверсифікації. Інноваційна діяльність страхової компанії та залучення ресурсів для цього. Управління портфелем конкурентноспроможних страхових послуг. Концепція М.Портера при визначенні середовище страхового продукту і його конкурентні можливості. Аналіз страхового портфеля з використанням матриць Бостонської консультативної групи, фірми МакКінзі та інші. Управління системою продажів страхових продуктів Особливості страхової послуги як товару. Роль продажів страхових продуктів в розвитку страхової діяльності. Поняття, типи й основні принципи функціонування систем продажів страхових продуктів. Переваги і недоліки різних систем продажів, їхній порівняльний аналіз і напрямки використання по видах страхових послуг.

ТЕМА 8. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: визначення поняття «менеджмент ризиків страхової діяльності», його мета і зміст. Процедури менеджменту ризиків у страховій діяльності. Особливість ідентифікації й оцінки ризиків страхової діяльності. Організаційно-технічні способи та фінансово-договірні способи управління ризиками. Особливість страхування і перестрахування ризиків діяльності страхової організації. Повний цикл управління ризиками і особливості основних етапів його застосування.

ТЕМА 9. УПРАВЛІННЯ ПЕРЕСТРАХУВАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Основний зміст теми розкривається в питаннях: визначення й зміст перестрахування. Законодавче регулювання перестрахувальної діяльності. Принципи відшкодування, граничної сумлінності й особливості їх додержання. Принципи управління перестрахувальною діяльністю. Норматив максимальної відповідальності. Управління пропорційним та непропорційним перестрахування. Факультативне та облігаторне перестрахування. Управління перестрахувальною діяльністю з вітчизняними та закордонними перестраховиками.

ТЕМА 10. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТРАХОВИКА

Основний зміст теми розкривається в питаннях: сутність, функції та склад фінансового менеджменту страхової компанії. Оцінка фінансових ресурсів страхової компанії, їхніх джерел і форм руху. Статутний капітал. Страхові резерви і страхові активи. Нормативні співвідношення між страховими активами і страховими зобов'язаннями. Аналіз страхових операцій, факторів управління ризиком і фінансових результатів (прибутком і рентабельністю). Планування фінансової діяльності страхової компанії. Річний і квартальний плани доходів і витрат. Контроль фінансових результатів і прибутку, обсягу страхових резервів і спеціальних фондів. Податковий менеджмент страхової діяльності. Управління інвестиційним портфелем: розміщення страхових резервів, власних коштів та інвестиційна діяльність. Фондовий ринок і робота на ньому. Управління фінансовою надійністю та платоспроможністю страховика. Управління формуванням та використанням прибутку.

ТЕМА 11. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ НАДІЙНІСТЮ СТІО СТРАХОВИКА

Основний зміст теми розкривається в питаннях: Поняття і зміст фінансової надійності страховика та засоби її забезпечення. Управління портфелем страховика. Управління платоспроможністю страховика. Забезпечення вимог до статутного та гарантійного фондів. Власні кошти страхової організації, їх склад та управління ними. Формування, розміщення та управління страховими резервами Управління активами як засіб підтримки платоспроможності страхової компанії Напрями розвитку управління платоспроможністю вітчизняних страхових компаній.

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Комерційне страхування та його розвиток в Україні	2	1
2	Сутність і характерні риси страхового менеджменту	2	1
3	Планування страхової діяльності	1	1
4	Організація страхової компанії	1	1
5	Управління діяльністю страховика	2	-
6	Контроль та звітність страхової компанії	2	-
7	Управління маркетинговою діяльністю	2	1
8	Управління ризиками страхової діяльності	2	1
9	Управління перестраховальною діяльністю	2	-
10	Управління фінансовою діяльністю страховика	2	-
11	Управління фінансовою надійністю страхової компанії	2	-
Усього годин		20	6

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Комерційне страхування та його розвиток в Україні	2	-
2	Сутність і характерні риси страхового менеджменту	2	-
3	Планування страхової діяльності	1	1
4	Організація страхової компанії	1	-
5	Управління діяльністю страховика	2	1
6	Контроль та звітність страхової компанії	2	1
7	Управління маркетинговою діяльністю	2	1
8	Управління ризиками страхової діяльності	23	1

9	Управління перестраховальною діяльністю	2	1
10	Управління фінансовою діяльністю страховика	3	1
11	Управління фінансовою надійністю страхової компанії	2	1
Усього годин		22	8

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Комерційне страхування та його розвиток в Україні	7	10
2	Сутність і характерні риси страхового менеджменту	7	10
3	Планування страхової діяльності	7	7
4	Організація страхової компанії	7	9
5	Управління діяльністю страховика	7	10
6	Контроль та звітність страхової компанії	7	10
7	Управління маркетинговою діяльністю	7	9
8	Управління ризиками страхової діяльності	7	10
9	Управління перестраховальною діяльністю	7	10
10	Управління фінансовою діяльністю страховика	7	11
11	Управління фінансовою надійністю страхової компанії	8	10
Усього годин		78	106

11.Завдання для самостійної роботи

Основою самостійної роботи є поглиблене вивчення сутності страхового менеджменту як цілісної системи планування, організації, регулювання та контролю діяльності страхової компанії. Особлива увага приділяється розумінню структури управління страховою компанією, функцій ключових органів та підрозділів, а також вибору оптимальної організаційної моделі. Аналізуються фактори, що впливають на ефективність стратегічного та поточного планування страхової діяльності, включно з комерційним страхуванням та його розвитком в Україні.

Здобувач повинен дослідити реальні приклади управлінських моделей у вітчизняних та міжнародних страховиках (на основі публічної звітності), порівняти їхні підходи до управління страховими ризиками, фінансовими ресурсами та перестраховальною діяльністю, визначити сильні та слабкі сторони. У процесі роботи формується вміння оцінювати стан компанії, діагностувати фінансову надійність, ефективність управління активами та пасивами, а також роботу з портфелем страхових продуктів.

Важливим аспектом є управління фінансовими ресурсами страховика, що розглядається як стратегічний інструмент забезпечення фінансової стійкості, покриття зобов'язань і поглинання збитків. Вивчаються принципи управління прибутком, капіталом, резервами та ліквідністю, а також застосування міжнародних стандартів (Solvency II, IFRS 17) у практиці страхових компаній.

Здобувач має оволодіти навичками розробки та оцінки політики управління страховими продуктами, перестраховування, маркетинговою діяльністю та управління ризиками. Це включає планування страхових премій, оцінку фінансової ефективності продуктів, аналіз збитковості та розробку стратегій з мінімізації страхових ризиків.

У фокусі дисципліни — комплексне управління страховою діяльністю, що забезпечує фінансову стійкість та конкурентоспроможність компанії. Студент набуває компетентностей у здійсненні стратегічного та оперативного управління, контролю та звітності, оцінки фінансової надійності, а також у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень на основі аналізу реальних даних і сучасних інформаційних технологій.

Самостійна робота здобувачів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Основні складові страхової діяльності та тенденції їх розвитку в Україні.
2. Способи страхування та відповідні їм види страхової діяльності.
3. Сутність страхового ринку та його стан і розвиток в Україні.
4. Зміст і призначення основних принципів страхування.
5. Сутність та передумови формування страхового менеджменту.
6. Суб'єкти страхового менеджменту.
7. Страхова організація як складна багатфункціональна система та її властивості.
8. Середовище страхового менеджменту та його структура.
9. Принципи та функції страхового менеджменту.
10. Взаємозв'язок менеджменту страхових операцій, менеджменту перестраховування та інвестиційного менеджменту страхової діяльності.
11. Необхідність, сутність та призначення регулювання страхової діяльності
12. Страхове законодавство як інструмент регулювання страхової діяльності.
13. Державний нагляд та регулювання страхової діяльності - завдання, функції, права й обов'язки.
14. Національна комісія з регулювання ринків фінансових послуг та її функції.
15. Реєстрація страхової компанії та її ліцензування.
16. Реєстрація та ліцензування суб'єктів страхового ринку.
17. Функції контролю, забезпечення гласності діяльності суб'єктів і підтримки правопорядку в галузі тощо.

18. Вплив норм міжнародного права на формування законодавчої бази регулювання страхової діяльності в Україні.
19. Стратегічний менеджмент страхової діяльності та його складові.
20. Стратегії страхової діяльності.
21. Аналіз зовнішнього середовища діяльності страхової компанії.
22. Методи аналізу внутрішнього середовища діяльності страхової компанії.
23. Характеристики SWOT-аналізу та його застосування у страховому менеджменті.
24. Стратегічні цілі страхового менеджменту та чинники їх вибору.
25. Види стратегій страхової діяльності та принципи їх формування.
26. Стан та напрямки розвитку стратегічного менеджменту страхової діяльності в Україні.
27. Зміст і принципи організації страхового менеджменту.
28. Аналіз організаційно-правових форм здійснення страхової діяльності на вітчизняному ринку.
29. Акціонерна страхова компанія та її структура. Представництво, агентство, філія страхової компанії.
30. Особливості створення страховика, що здійснює страхування життя.
31. Особливості створення страховика, що здійснює загальні види страхування.
32. Особливості створення страховика, що здійснює перестрахування.
33. Вимоги до реорганізації та ліквідації страховика.
34. Основні типи організаційних структур страховиків, їх переваги та недоліки.
35. Етапи вдосконалення організаційних структур.
36. Управлінський цикл страхової компанії.
37. Інформаційно-технічне забезпечення страхової діяльності.
38. Інформаційні бази для страхової діяльності. Стан та напрямки розвитку інформаційного забезпечення вітчизняних страховиків.
39. Функції автоматизованих офісних систем в страхових компаніях.
40. Взаємозв'язок стратегії та планування менеджменту страхової діяльності.
41. Основні методи розробки планів менеджменту страхової діяльності.
42. Вимоги до поточного та оперативного планування страхової діяльності.
43. Вимоги до стратегічного планування страхової діяльності.
44. Бізнес-планування на етапі ліцензування страхової діяльності.
45. Технологія складання та практичної реалізації планів в страховій компанії.
46. Зміст та завдання управління якістю страхового продукту.
47. Управління здійсненням ризиковими видами страхування: сутність та складові.
48. Управління здійсненням страхування життя: сутність та складові.
49. Договір страхування як інструмент реалізації страхового продукту.
50. Механізм розробки страхового продукту.
51. Страховий маркетинг та його роль в страховому менеджменту.
52. Конкурентні можливості та середовище страхового продукту по концепції М. Портера.
53. Аналіз страхового портфеля з використанням матриць Бостонської консультативної групи.
54. Аналіз страхового портфеля з використанням матриць фірми Мак Кінзі.
55. Управління страховим портфелем конкурентоспроможних страхових послуг.
56. Сучасний стан та напрямки розвитку управління якістю страхових продуктів в Україні.
57. Особливості страхової послуги як товару.
58. Поняття, типи й основні принципи функціонування систем продажів страхових продуктів.
59. Пряма система продажів страхових продуктів.
60. Системи продажів страхових продуктів з залученням страхових агентів.
61. Принципи управління мережею страхових агентів.
62. Системи продажів страхових продуктів через страхових та перестрахових брокерів.
63. Порівняльний аналіз систем продажів страхових продуктів.
64. Підсистема кадрового менеджменту страховика.
65. Основні професійні якості менеджера страхової організації.
66. Переваги принципу делегування повноважень в управлінні персоналом страховика.
67. Менеджмент ризиків страхової діяльності: його мета і зміст.

68. Особливість ідентифікації й оцінки ризиків страхової діяльності.
69. Характеристика ризиків страхової діяльності.
70. Принципи організації служби менеджменту ризиків страхової компанії.
71. Повний цикл управління ризиками страхової діяльності.
72. Організаційно-технічні способи управління ризиками страхової діяльності.
73. Фінансово-договірні способи управління ризиками страхової діяльності.
74. Страхування і перестрахування як засіб управління ризиками діяльності страховика.
75. Визначення, зміст та функції перестрахування. Законодавче регулювання перестраховальної діяльності.
76. Принципи управління перестраховальною діяльністю.
77. Управління пропорційним перестрахування.
78. Управління непропорційним перестрахування.
79. Порівняльний аналіз управління перестраховальною діяльністю з вітчизняними та закордонними перестраховиками.
80. Сутність, функції та склад фінансового менеджменту страхової компанії.
81. Оцінка фінансових ресурсів страхової компанії.
82. Планування фінансової діяльності страхової компанії.
83. Основні принципи й особливості управління фінансами страхової компанії.
84. Управління формуванням страхових резервів.
85. Управління розміщенням страхових резервів.
86. Управління інвестиційним портфелем страхової компанії.
87. Управління платоспроможністю страховика.
88. Управління формуванням та використанням прибутку.
89. Управління податками страховика.
90. Показники, що використовуються в економічному аналізі страхових операцій.

13. Методи навчання

Методи навчання на практичних заняттях: практичний метод (метод візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій та інші); дослідницький метод, пошуковий метод (робота з навчально-методичною літературою: рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веборієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); метод проблемного виконання, репродуктивний метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «*Страховий менеджмент*» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: *усного та письмового опитування, доповідей, тестування, вирішення завдань, написання рефератів, виконання індивідуальних завдань тощо.*
- для підсумкового контролю у вигляді *диференційований залік у формі усної або письмової відповіді (теоретичні питання, вирішення практичних завдань, тощо).*

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення диференційованого заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «*Страховий менеджмент*» є підсумковий контроль – диференційований залік.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «*Страховий менеджмент*» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за диференційованій залік з початкової дисципліни «*Страховий менеджмент*» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проекту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль								Змістовий модуль 2					Самостійна робота
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	10	40	100

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «*Страховий менеджмент*» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Борисюк О. В. (2022) Страховий менеджмент: курс лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 102 с
2. Бігдаш В. Д. (2023) Напрями розвитку менеджменту вітчизняних страхових компаній в умовах адаптації до нових вимог страхового законодавства//Проблеми модернізації України: [зб. наук. пр.] / МАУП. К.: МАУП, Вип. 15. С.66-70
3. Журавка О. С. Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. (2020) Страхування : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 350 с
4. Сіренко Н. М., Мельник О.І., Шишпанова Н.О. (2020) Страховий менеджмент: навч. посіб. Миколаїв: МНАУ, 180 с
5. Страховий менеджмент (2022): конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 102 с.
6. Страховий менеджмент (2019): підручник / Ю.В. Алескерова, І.Ю. Салькова, Л.І. Федоришина. Вінниця: ВНАУ, – 295 с.
7. Стешенко О. Д. (2021) Страховий менеджмент : конспект лекцій / О. Д. Стешенко. - Харків : УкрДУЗТ, 51 с. <https://numl.org/1gEV>
8. Юдіна С. В.(2024) Страховий менеджмент: навч. посіб. / Світлана Валеріївна Юдіна, Ганна Вікторівна Разумова ; Дніпров. держ. техн. ун-т (ДДТУ). – Кам'янське : ДДТУ,

Допоміжна

1. Білик О.І., Хім М.К. Державне і приватне страхування. Теорія і практика: Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019.- 232 с.
2. Бурлай Т.В. Соціально-економічна конвергенція: теорія та практика: монографія / Тетяна Вікторівна Бурлай; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2019. – 364 с.
3. Алескерова, Ю. В., Салькова, І. Ю., & Федоришина, Л. І. (2019). Страховий менеджмент. підручник.-Вінниця: ВНАУ, 2019.-295 с./Рек. ВР ВНАУ підруч. для студ. галузі знань 07 «Управління та адміністрування»(Протокол№ 5 від 29.11. 2019).

4. Тимошик, Н. (2024). Впровадження європейських стандартів у страховий менеджмент України. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*.
5. Глухова, В., & Крот, Л. (2023). Управління ризиками діяльності страхових компаній в контексті фінансової безпеки. *Економіка та суспільство*, (54).
6. Мельник, Т. А., & Бевзушенко, В. М. (2022). Страховий менеджмент: фактори впливу на фінансову надійність страховика. *НАУКОВІ ЗАПИСКИ*, 23.
7. Алескерова, Ю. В., & Онуфрієць, Т. С. (2019). Фінансовий менеджмент страхових компаній. *Інфраструктура ринку: електрон. наук.-практ. журн.-2019.-Вип. 28.-С. 304-307*.
8. Петрук, О. М., Полчанов, А. Ю., Ніколаєнко, С. М., & Дячек, С. М. (2023). Планування в системі фінансового менеджменту страхових компаній в умовах воєнного стану. *Економічна наука*, (11), 5-8.
9. Мельник, Т. А., Коцюрба, О. Ю., & Михайленко, А. Г. (2023). Менеджмент банківського страхування в умовах євроінтеграції ринку страхових послуг в Україні. *Scientific notes of Lviv University of Business and Law*, (39), 382-389.
10. Кірдіна, О. Г., & Стешенко, О. Д. (2022). Ризик-менеджмент у страхуванні в умовах воєнного стану. *Вісник економіки транспорту і промисловості*, (78-79), 151-157.
11. Dranus, V., Dranus, L., & Trushkina, N. (2023). Інноваційні підходи до управління платоспроможністю страхових компаній в Україні. *Bulletin of Lviv National Environmental University. Series "AIC Economics"*, (30), 151-156.

Інтернет ресурси

Державна служба статистики України www.ukrstat.gov.ua
U.S. Department of the Treasury www.ustreas.gov
Bureau of the Public Debt T-Bill, Notes and Bonds www.publicdebt.treas.gov
U.S. Bureau of Economic Analysis www.bea.doc.gov
U.S. Department of Commerce www.doc.gov
National Bureau of Economic Research www.nber.org
Investment Company Institute www.ici.org
Joint Economic Committee www.house.gov
Statistics Canada www.statcan.ca
U.K. Office of National Statistics www.ons.gov.uk
Japan Economic Planning Agency www.epa.go.jp
German Federal Statistical Office www.statistik-bund.de
German Finance Ministry www.bundesfinanzministerium.de
German Federal Economics Office www.bawi.de